

PUBLIC ACCESS 2008 : 7

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet -

8 maj 2008

www.publicaccess.se

ledare

En ny rikstäckande kommersiell radiokanal ...men vi har ju redan två

Teoretiskt låter det tjuvigt med ännu en radiokanal; en privatägd rikstäckande sådan, som skall kunna konkurrera med Sveriges Radio och då i synnerhet med P1. Men detta är av många skäl ett helt omöjligt projekt utifrån de förutsättningar man bl.a. i det moderata kulturprogrammet Kultur 3.0 (se notis) bygger sina visioner på. I Sverige finns redan två nästan rikstäckande reklamradiokanaler nämligen SBS Radio och MTG Radio. Formellt är det fortfarande "lokalradio" s.k. PLR, men alla vet mycket väl att det handlar om två radiobolag, som båda ingår i internationella koncerner verksamma på radioområdet särskilt i Norden och Östeuropa. Någon lokal förankring eller inriktning utanför huvudstaden bedrivs knappast i kanalerna. Dessutom förekommer så gott som ingen publicistisk verksamhet förutom pipnyheter och Gert Fylking. Efter många hårda år med höga koncessionsavgifter och snedvriden konkurrens från privata närradiostationer har PLR-näten nu lyckats börja tjäna pengar. Och inte det har man inte gjort som *lokal* radio. Och någon ekonomi för publicistisk verksamhet finns inte.

Sverige är ett alltför litet land för att vid sidan av en stark publicservice-radio och med dessa två reklamradionätverk kunna bära ännu fler rikstäckande kanaler. Radioutredare borde studera närmare vad som nu hänt med TV2-radiobolagen i Danmark och Norge (se notis). Inte vill vi väl ha en TV4 Radio i Sverige nu? Den frekvensutredning som genomförts av PTS (se notis) visar också hur svårt det är att inrymma en helt rikstäckande kanal på nuvarande FM-bandet utöver vad som redan finns av SR, PLR och närradio.

Den enda rimliga lösningen för att vi inom nuvarande ramar med nuvarande FM-band skall kunna få livskraftiga och intressanta kommersiella kanaler, som kan utmana SR, är att staten helt enkelt överger konceptet "PLR" och låter de facto SBS och MTG: s lokala/regionala sändningstillstånd förvandlas till rikstäckande tillstånd för två kanaler. Samtidigt bör man följa den brittiska och norska modellen och överge det eländiga auktionsförfarandet och istället ställa vissa publicistiska och samhällskrav på tillstånds-havarna, som samtidigt får kraftigt reducerade alternativt slopade koncessionsavgifter. SBS och MTG, som nu är erfarna och etablerade professionella företag, antar säkert utmaningen. Detta leder till att arbetsmarknaden för radiojournalister dessutom vidgar sig utanför SR-domänen. Det stimulerar säkert både P1 och oss andra.

(Bild: mtgradio.se)

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

radio och tv

Finsk public service vill samarbeta med kommersiella bolag

Yles vd Mikael Jungner säger att bolaget redan för överläggningar om olika slag av samarbete med kommersiella bolag som MTV3, Fyran, Internetleverantören Elisa och många andra. Jungner är beredd att ge Yles egna program gratis till kommersiella bolag, till exempel mobilföretag. Det här skulle gälla program som Yle har upphovsrätten till. Reklam kommer dock inte att få placeras i dessa program. Yle kommer enligt Jungner inte att själv utveckla till exempel mobil-tv. – I framtiden fokuserar vi allt mer på produktion av innehåll, säger han till Helsingin Sanomat. Orsaken till att Yle inte vill tjäna pengar på att själv sälja sina program beror på att företaget redan fått betalt för produktionen genom tv-avgiften. Jungner hoppas att Yles kommersiella samarbete kommer att gynna alla, såväl medborgarna, Yle som medierna i Finland överlag. I slutet av året skall en parlamentarisk kommitté lämna förslag på hur Yle skall finansieras i framtiden. F.n. är Yles budget cirka 370 miljoner euro. (Helsingin Sanomat)

Norsk public service för alla religioner

NRK har beslutat att dess kanaler senast nästa år skall kunna användas för att förkunna islam, buddhism och andra religioner. Därmed tar public servicekanalen död på den långa traditionen att låta enbart kristendom komma till tals. *Vi ønsker å åpne for en bredere forkynnelse på våre plattformer, slik at det ikke bare blir kristen forkynnelse,* säger mediedirektör Annika Bjørnstad. Generalsekreterare Rolf Kjøde i Normisjon håller inte med: *Det er kunstig og unaturlig å sidestille marginale livssynsgrupper med den store livssynsgrupperingen, i et land med en tusenårig kristen tradisjon, sier han, og peker på at cirka 83 prosent av den norske befolkningen er medlemmer av statskirken, mens under to prosent bekjenner seg til islam, som er største ikke-kristne religionen.* (Kampanje)

Nätreklam ett hot mot norsk public service

NRK:s nätreklam kan undergräva tv-licensen. *Vi kan få problemer med å forklare folk hvorfor de skal betale lisens for en kanal som i prinsippet er reklamefri, men som i realiteten ikke er det,* säger Pål Hansen, klubbordförande

för NRK-journalisterna. Enligt Aftenposten kommer intäkter från NRK:s kommersiella gren ligga på 125 miljoner nkr 2007 (utöver tre miljarder nkr i tv-licens). NRK Aktivum avslöjar dock inte hur stor del av detta som utgör nätannonsering. Kulturdepartementet har godkänt NRK:s nätannonsering p.g.a. de kostsamma satsningar som NRK måste göra på nätet de kommande åren. Hansen tror dock att diskussionen kan ta fart igen allt eftersom nätet får allt fler NRK-användare. (Kampanje)

Europeisk organisation föreslår

- stopp för kommersiell närradio i Sverige,
- nytt tillståndssystem för närradio
- öppna tv-kanaler i det digitala marknätet

Den paneuropeiska organisationen *Community Media Forum Europe* (CMFE) har av kulturdepartementet beretts möjlighet att yttra sig angående Radio- och tv-verkets rapport "Närradio och när-tv i fokus". Även om endast närradiodelen var på tapeten har CMFE också behandlat tv-frågorna eftersom mediesektorerna inom det civila samhället hänger nära ihop.

CMFE har uppmärksammat den pågående kommersialiseringen av närradion i Sverige. Därför bör regelverket rörande närradio i Sverige bör tillståndshavarens icke-kommersiella status preciseras bättre. CMFE föreslår också att om reklambudskap tillåts bli sända i närradion detta strikt får ske för icke-vinstutdelande syfte. Om det emellertid inte kan bevisas att föreningar som sänder närradio inte gör överskott på reklam skall reklam inte tillåtas. CMFE menar att detta kommer också att förbättra möjligheterna för det civila samhället att kunna få kommunalt stöd för närradio.

CMFE föreslår att närradion i Sverige liksom i övriga världen får radiostationer som tillståndshavare. Det bör utses enbart en tillståndshavare CMFE per frekvens och plats och denna bör vara en särskilt utformad icke-vinstutdelande närradioorganisation öppen för medlemskap för producerande organisationer och individer. Detta kommer att stärka lokala närradioaktiviteter och också göra tillståndsgivningen mer transparent och demokratisk liksom även göra de lokala närradioverksamheterna öppna för lokalt och regionalt kommunalt stöd liksom även EU-stöd.

CMFE ser inte behov för skyndsam digitalisering utan ser att analogt FM finns kvar länge samtidigt som digitalradion kan utvecklas. Regeringen bör vid beslut om val av digitalt radiosystem i Sverige ta noga hänsyn till de särskilda krav som gäller lokala radiostationer med begränsad räckvidd och verksamhetsområden.

På tv-sidan rekommenderar CMFE att en kanal avsedd för ett lokalt kabelsändarföretag skall användas exklusivt för icke-kommersiella syften. Man avvisar RTVV:s förslag att behålla möjligheten till att en kanal kan delas mellan en icke-kommersiell och en kommersiell verksamhet. Regeringen bör finna en lösning som ger *community tv* tillgång till det marknadsända digitalnätet på samma nivå som i kabelnät.

Regeringen bör initiera eller stödja initiativ för upprättandet av en gemensam icke-vinstutdelande intresseorganisation för de icke-kommersiella etermedierna i Sverige i samarbete med nuvarande organisationer. Offentliga medel bör användas för att sjsätta och för att ge strukturellt stöd åt en sådan riksorganisation för *community media*. Hela yttrandet finns på <http://www.cmfe.eu>

Vad kulturministern tycker om finansieringen av public service

På frågan om hon vill att SVT, SR och UR skall finansieras i framtiden säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth till Sydsvenskan: *Mitt parti tycker att det ska finansieras via statsbudgeten och det är en åsikt man har haft länge. Nu ska public serviceutredaren se över det här och visa för- och nackdelar med olika system. Sen vet vi ju alla att SVT själva vill ha ett licenssystem. Varför tycker inte du och ditt parti det då? Det har att göra med att man ser det som en extra skatt. Den är ju obligatorisk, även om du aldrig ser på ettan eller tvåan. Det är en apparatskatt.*

Om public serviceföretagen i framtiden finansieras via statsbudgeten, tycker du att fler företag ska inkluderas i det? *Det har funnits diskussioner att man ska bygga upp särskilda fonder och så kan andra söka ur det här, men jag tycker inte att det är rimligt. Vi ställer väldigt höga krav på de tre företagen att de inte ska sända reklam och man ifrågasätter även sponsring.*

SVT och SR har ganska stora problem med att deras anslag inte räknas upp lika mycket som deras kostnader ökar, vilket leder till stora nedskärningar med jämna mellanrum. Hur tycker du att det problemet ska lösas? *De får trots allt 2 procent. Det är mer än många andra får. Och det är alldeles uppenbart att de här programföretagen kan samarbeta mer och få minskad administration. Men det kan man ju inte göra i all evighet. Förr eller senare kommer kostnaderna i fatt. Det får vi ta ställning till då i så fall. Man pratar om att lägga ut mer produktion på externa företag och producenter. Vi kan snegla på BBC där runt hälften av produktionerna görs utanför BBC:s eget hus. Men det resonemanget bygger ju på att de externa producenterna är mycket billigare. Ja, det kan de ju väl vara också, det är inte alls otroligt. Jag tycker inte att det är något stort problem just nu, även om det naturligtvis är så att löneökningarna också kan överstiga 2 procent.* (Sydsvenskan)

Mediepolitik (m)

*Skattefinansiera och stärk public services icke-kommersiella prägel
Inga public servicemedel till kommersiella kanaler
Rikstäckande reklamradiokanaler
Närradion skall digitaliseras*

Moderaterna i kulturutskottet har presenterat sin kulturpolitiska skrift *Kulturen 3.0*. I denna berörs också radio- och tv-frågorna. Ifråga om public service vill man att den politiska sfärens inflytande vad gäller innehåll och drift reduceras. I övrigt ska en huvuduppgift är att värna den icke-kommersiella prägel på programutbudet mot jakten på publiksiffror. SVT och SR ska sträva efter att behålla sin respektive karaktär. Det behövs ökad mångfald i nyhetsrapportering, samhällsdebatt och utrikesbevakning, men det är inte en uppgift för riksdagen att reglera, utan för företagens ledningar och styrelser. Företagen ska stå fria från kommersiella bindningar: ingen reklam, produktplacering eller förfinansiering får förekomma, annat än begränsad och öppet redovisad sponsring i samband med evenemang som annars inte skulle kunna sändas. Rollblandning undviks: nej till reklamfinan-

siering i SVT och SR, nej till public service-medel för privata kanaler.

Det politiska oberoendet stärks utan aktiva politiker i styrelserna. Ekonomisk, kulturell eller annan relevant professionalitet ska vara utgångspunkter för nominering till styrelse-uppdrag.

Tv-avgiften ersätts av finansiering via stats-budgeten. Ett alternativ är direktfinansiering via frivilliga abonnemang. I linje med avregleringen ersätts målet för produktion utanför Stockholm (55 procent) av målsättningen att hela landet ska speglas i programutbudet, med geografisk spridning av produktionen i en decentraliserad organisation. För att öka tillgängligheten i utbudet ska målet vara att alla program textas. Utbudet för nationella minoritetsspråk garanteras.

För övriga radio- och tv-området vill man underlätta etablering av privat riksradio genom auktion av frekvensutrymme för nya nationella sändningstillstånd i syfte att åstadkomma konkurrens för SR. För att bidra till en bättre lönsamhet i denna reklamradio trappas koncessionsavgifterna ner i syfte att jämställa villkoren för gamla och nya PLR-stationer när avtalstiden går ut efter 2008. Framtiden för närradion ska säkerställas inom ramen för ett digitalt system.

Visionerna har inte diskuterats med de tre andra partierna i alliansen (ännu). Ladda ner hela Kulturen 3.0 på <http://www.moderat.se/artikel.aspx?webbid=1&menyid=1&artikelid=32391>

Public serviceutredningen kan missa EU:s krav

Direktiven till den public serviceutredningen – som snart ska vara slutförd – innehåller bara en enda ynka mening om EU. ”Utredaren skall beakta EU:s regelverk på området”, heter det. Men utvecklingen inom EU borde analyseras i grunden skriver Annika Ström Melin i Svenska Dagbladet. Inom unionen pågår nämligen sedan många år något av en maktkamp som rör public service. Visserligen har public servicebolagen ett starkt stöd i EU:s fördrag. I ett protokoll till Amsterdamfördraget slås det fast att ”systemet för radio och tv i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna har ett direkt samband med de demokratiska, sociala och kulturella behoven i varje samhälle och med behovet att bevara mångfalden.”

Men EU-kommissionen anser att flera public servicebolag har utnyttjat sin statsunderstödda

ställning på ett otillåtet sätt. När till exempel bolagen satsar på sponsring och på nya, nischade kanaler och webbportaler kan de snedvrیدا konkurrensen och förstöra marknaden för nya, framväxande företag.

I en lång rad uppmärksammade beslut har EU-kommissionen förklarat att brittiska BBC, nederländska RTL, franska France 2 och 3, italienska RAI, spanska RTVE och portugisiska RTP bryter mot unionens förbud mot statsstöd. Det borde med andra ord vara ett ypperligt läge att fundera över de svenska public servicebolagens framtid i ett bredare, europeiskt perspektiv. Men regeringen har tydligen svårt att inse att EU:s regelverk rörande bl.a. statsstöd gäller generellt. Det handlar alltså inte bara om t.ex. presstöd och sänkta arbetsgivaravgifter, utan också public service. EU:s regler innebär att gamla svenska monopol tvingas till hälsosam självprövning anser Ström Melin.

Både SR och SVT skulle behöva upplysas om att företagen inte kan agera hur som helst. Trots alla möjliga för-tjänster uppträder nämligen bolagen ofta med all den överlägsenhet och självgodhet som kännetecknar företag som har haft en alltför gynnad och alltför upphöjd position alltför länge. De borde i högre utsträckning tänka på att de är aktörer på en marknad där nya företag och unga människor utan fasta anställningar försöker slå sig fram, menar hon.

EU:s krav på bland annat likabehandling, insyn, rättssäkerhet, förutsägbarhet, insyn och kontroll är faktiskt ganska rimliga – men det skulle behövas en grundlig analys av hur dessa principer påverkar SR och SVT. Så dumt att regeringen inte gav sin utredare i uppdrag att tänka på det avslutar Ström Melin sitt inlägg som kan läsas i sin helhet på http://www.svd.se/kulturnoje/mer/kommentar/artikel_143179.svd

Mediearkiven går samman

Regeringen har uppdragit åt Kungl. biblioteket att förbereda en sammanslagning med Statens ljud- och bildarkiv 1 januari 2009.

Detta är en naturlig följd av utvecklingen på medieområdet. Rörliga bilder, ljud och text vävs i dag samman till nya medieformer där den tidigare gränsdragningen mellan institutionerna inte längre blir meningsfull, säger Sven Allerstrand, generaldirektör på SLBA. Att samla in och bevara det digitala kulturarvet innebär stora utmaningar, som bäst kan mötas i en gemensam organisation. SLBA

har dessutom under lång tid haft användarperspektivet i fokus och det här är utan tvekan till fördel för forskarna. Vi ser fram emot att ytterligare fördjupa det nära samarbete med KB som vi har utvecklat under de senaste åren.

Obama vill stoppa särintressena mediebranschen i Washington

Ett enigt handelsutskott i amerikanska senaten har godkänt senator Byron Dorgans resolutionsförslag som underkänner FCC:s regeländring som innebär ökade möjligheter till mediekoncentration. Bl.a. ökat samägande mellan tidningar och radio/tv-stationer i de 20 största marknaderna. Utskottsordförande Daniel Inouye (D-Hawaii) säger att FCC var förhastad som drog tillbaks sina regler mot mediekoncentration trots att man fick varningssignaler från kongressen som krävde mer offentlig debatt och att "localism" och minoriteters ägande skulle få mer uppmärksamhet. Resolutionen har 25 medspansorer som inkluderar senatorerna Hillary Clinton och Barack Obama. President Bush väntas lägga in sitt veto mot resolutionen (Benton)

Barack Obama säger att FCC:s försök att ta bort regeln mot mediekoncentration är precis den sorts möjlighet för särintressen att påverka beslutsprocessen som han motsätter sig i Washington och kommer att som president att försöka förhindra. *We must ensure that we have an open media market that represents diverse voices throughout the country*, säger Obama. *The rules promoting the public interest and diversity in media ownership are too important for the FCC to accept an agenda supported by the Washington special interests that I have fought against for more than a year.* (Broadcasting & Cable)

Intresseorganisationer definierar krav på "localism" i radio och tv

The Public Interest Public Airwaves Coalition, Center for Creative Voices in Media, Free Press och *National Hispanic Media Coalition* har yttrat sig till mediemyndigheten FCC:s förslag om hur "localism" skall främjas i radio och tv. Intressegrupperna vill att FCC ställer krav på radio- och tv-företag som skall kunna förnya ett sändningstillstånd avsätter en procent av sin sändningstid för kostnadsfria meddelanden till allmänheten (s.k. PSA - public service announcement), att högst 30% av sändningstiden består av infomercials eller home shopping och att man sänder en väsent-

lig andel fristående produktioner som inte görs av nätverken. Man vill att FCC kräver mer program om lokalval och samhällsfrågor samt dessutom klart definierar vad som gäller. Perioden för sändningstillstånd bör förkortas från åtta till tre år liksom att förnyelse av tillstånd kan nekas med 180 dagars varsel.

SBS-ägare skall spara 700 millioner

Den tyska mediekoncernen ProSiebenSat1 drabbas hårt av den internationella finanskrisen och skall spara 700 millioner nkr vilket innebär att många får gå. Annonsmarknaden i Tyskland har sviktat de senaste månaderna, något som märks tydligt för ett bolag som är så tungt positionerat inom kommersiell radio/tv. Resultatvarningen för årets första kvartal skapade panik och halverade aktiekursen för koncernen som ägs av amerikanskt riskkapital. Besparingarna är också ett av skälen till att koncernen vill sälja betal-tv-kanalen Canal Plus. ProSieben köpte förra året SBS-gruppen, där bl.a. TV Norge och Radio Norge ingår. Köpet lånefinansierades av ägarna KKR och Permira. (Kampanje) SBS äger också radio- och tv-stationer i andra nordiska länder bl.a. Kanal 5 och 9 i Sverige.

television

EU: Mera textning av tv-program

Europaparlamentet vill öka textningen av tv-program märkbart. Parlamentet uppmanar EU-kommissionen att komma med lagförslag som skulle få samtliga public servicebolag inom unionen att texta alla sina program. Textning är i synnerhet viktigt för syn- och hörselskadade. F.n. textas cirka 30 % av YLE:s inhemska tv-program. Däremot textas alla utländska tv-program. I Storbritannien, Frankrike, Holland och Sverige måste tv-bolagen texta tv-programmen. Brittiska BBC har lovat att förse alla sina program med text från och med början av den här månaden. (YLE Internytt)

Humanisterna anmäler SVT

I en debattartikel i dagens Expressen anklagar Humanisterna SVT för att okritiskt gynna ockult verksamhet. Man riktar i debattartikeln kritik emot programmet Doreen 21:30 (17/4) där Vivi Linde pratade om hur hon "talar med människor på andra sidan". Kritik riktas även emot Anders Grönros dokumentär "Ambres – en död talar" om snickaren Sture Johansson

och hans New Age-kurser. Humanisterna anmäler nu båda programmen till granskningsnämnden. *Jag tror att SVT går på slentrian och att det är ren obetänksamhet som ligger bakom det här. Om man skulle göra en granskning på samma sätt som man gör med exempelvis politiska frågor så skulle det bli intressant. Vi vill hjälpa SVT på traven genom att anmäla dem,* säger Christer Sturmark, ordförande för Humanisterna till Resume.

Humanisterna anklagar i debattartikeln SVT för att marknadsföra Lindes verksamhet med kurser i bl.a. Tarot, tidigare liv och djurkommunikation. Peter Nyrén, programchef för SVT och ansvarig utgivare för Doreen 21:30, poängterar att det rör sig om ett nöjesprogram och inte ett granskande program. I samband med att filmen om Sture Johansson sändes i SVT släppte Grönros filmen på DVD. I debattartikeln frågar man om SVT levt upp till sitt public serviceuppdrag när de hjälpt till att marknadsföra filmen. Sturmark har förhoppningar om att i alla fall dokumentären kommer att fällas i granskningsnämnden. *De kan i och för sig smita genom att kalla det för ren underhållning, men det tror jag inte,* säger han. (Resume)

Slut för Kunskapskanalen

Kunskapskanalen, som var en satsning på fördjupande faktaprogram, förvandlas till en repriskanal. De smala, fördjupande programmen riskerar att försvinna ur tablåerna. Kunskapskanalen är ett samarbete mellan SVT och Utbildningsradion. På tablåen finns program om bland annat historia, natur, vetenskap och kultur. *Folkbildning och utbildning hör till public servicebolagens allra viktigaste uppgifter. Detta är mer betydelsefullt än tidigare, eftersom vi lever i en alltmer kommersialiserad värld där public service bör spela en starkare roll,* sa SVT:s dåvarande vd, Christina Jutterström, inför starten 2004.

SVT2 tar nu över som faktakanal och Kunskapskanalens uppgift blir att sända tvåans program i repris. *Detta är ett dräpslag för konceptet Kunskapskanalen, det som lanserades för att fördjupa, ha tid, erbjuda ett smalare urval. Programmen för folk som är intresserade av lite mer speciella och djupare ämnen kommer att försvinna,* säger Lars Rengfelt, biträdande chef för SVT:s vetenskapsredaktion. Något definitivt beslut om vilka program som blir kvar är inte fattat ännu. *Det är ganska självklart att de program som*

då visas i Kunskapskanalen inte kommer att vara nischade och producerade för en smalare publik, säger Rengfelt.

Kunskapskanalen har rönt uppskattning bland tv-krönikörer och kritiker, men att nå ut till publiken har gått trögare. På senare tid har tittandet dock ökat till i snitt 255.000 tittare per kväll, enligt Michael Topelius som är ansvarig utgivare. Även Lars Rengfelt vittnar om ett ökat publikintresse, särskilt sedan digital-teven kom och Kunskapskanalen blev tillgänglig för alla. *Och nu när den börjar fylla sitt syfte förändrar man konceptet. Just nu pågår planeringen inför hösten för fullt på SVT. Några klara besked om vad som är på gång går inte att få ännu.* (Dagens Nyheter)

Nordiska TV2:or är sämst i Europa

Dansk och norsk TV 2 har mer än namnet gemensamt. De är europamästare på dålig lönsamhet. Förra året förlorade danska TV2 över 200 miljoner dkr, men också åren innan var eländiga enligt MediaWatch. 2004-2006 hade TV2 europarekord på dålig lönsamhet. Medan kommersiell tv har varit vinstgivande de senaste åren har TV2 bara haft driftsmarginaler på 6-7 %. Det är endast norska TV2 som kan visa upp lika svaga resultat de senaste åren. Förra årets driftsmarginal för norska TV2 blev bara 4,4 %.

TV 2 Danmark har en liten speciell situation, som liknar brittiska Channel 4 (se ovan), i och med kanalen är statligt ägd men finansieras med reklam. Det statliga ägandet gör att kanal har pålagts tunga public service-förpliktelser. Kanalen har expanderat våldsamt de senaste åren och har ökat bemanningen med mer än 50 % sedan 2005. Nu skall en fjärdedel kastas ut igen (se notis under avdelningen Radio & TV) (Kampanje)

Slut på de goda tiderna för radio- och tv-aktier

Det senaste året har radio- och tv-bolagens liksom kabelbolagens aktier fallit i pris i USA. Med det troliga scenariot med ekonomisk recession ser analytiker hos Standard & Poor att fundamenten kommer att fortsätta vara svaga för etersänd radio och försämras för kabeloperatörerna liksom satellit-tv-operatörerna vilket återspeglar ökad konkurrens och fortsatt publikfragmentisering. S&P är också medveten om osäkerhet inför framtida ändringar av regelsystem bl.a. om mediekoncentration, kanalåtaganden vid övergången till

digital-tv och förbudet mot exklusiva avtal med flerfamiljshus. På den positiva sidan finns bl.a. en relativt hälsosam tv-reklammarknad och ökade digitala intäkter för radio/tv-bolagen. Efter boomen med försäljning av radio- och tv-bolag kommer nu aktierna att gå tillbaka på mer normala nivåer. (Business Week)

Fjärde brittiska tv-kanalen inför ekonomisk kris

Statligt ägda men kommersiellt finansierade brittiska Channel 4 är i stort

behov av en ny finansieringsmodell och har nu nått en avgörande punkt från vilken bolaget kommer att göra årliga förluster enligt dess ordförande Luke Johnson. 2007 gjorde Channel 4 en vinst före skatt på £1,6 miljoner mot £21.3m år 2006. kanalens styrelse har varnat mediemyndigheten Ofcom, att den kommer att behöva upp till £150 miljoner i offentligt stöd efter den digitala övergången 2012. (Financial Times)

Massor av digitala kanaler - gratis

Freesat, den första brittiska helt avgiftsfria digitala satellit-tv-service har nu startat. Det är ett gemensamt projekt mellan BBS och ITV som når 98 % av befolkningen med över 80 fria kanaler (tv inkl HDTV och radio), som kan ha ökat till 200 i slutet av året. Freesat har ingen abonnemangsavgift eller avtal. Allt som behövs är en engångsbetalning för utrustning. Boxpriserna varierar mellan £49 och £120, den dyraste för HDTV. Dessutom tillkommer installationskostnad inklusive parabol på £80. <http://www.freesat.co.uk/>

Mayafolket får egen kanal

Ursprungsbefolkningen i Guatemala mayafolket har nu fått en tv-kanal som sänder program med fokus på deras egen kultur. TV Maya, som drivs under överseende av Akademin för mayaspråken (ALMG), startar i huvudstaden, men ALMG:s ordförande Domingo Pascual säger att man hoppas kunna sända i hela landet nästa år. TV Maya kommer att sändas på Channel Five, ironiskt samma kanal som armén använde 1960-1996 när landets stod under militärdiktatur. Då dödades 200.000 varav 83 % var Maya enligt människorättsorganisationer. Cirka 40 % av landets 13 miljoner invånare är Maya (AFP)

Inget digitalt gränskrig för digital-tv

Senatens handelsutskott har beslutat att amerikanska tv-stationer utmed gränsen mot Mexico får fortsätta att sända analogt även efter den digitala övergången och till t.o.m. 2014. Undantaget gäller tv-stationer som ligger högst 80 km från gränsen. (Broadcasting & Cable)

Japansk standard för ip-tv kan bli global

Sony och andra japanska hemelektroniktillverkare kommer att sälja tv-mottagare som gör det möjligt för användarna att enkelt få tillgång ett stort utbud av program via Internet. Idag finns i Japan och andra länder bredbands-tv, men p.g.a. olika standards som telekom-bolag och hemelektroniktillverkare använder måste konsumenten köpa en mottagare eller box som är kompatibel med en särskild leverantör. För att lösa detta kommer branschen i juni försöka få fram en gemensam standard för ip-tv. Sedan kommer man i slutet av året kunna tillhandahålla kompatibla tjänster och produkter. Nippon Telegraph and Telephone Corp., Matsushita och andra större bolag kommer att arbeta för den gemensamma standarden blir internationell bl.a. genom ITU - International Telecommunications Union. (Forbes)

radio

Statligt kommersiellt radioäventyr går mot sitt slut

TV 2 Danmark har beslutat om en sparplan om 200 miljoner dkr som innebär att 136 medarbetare av de 1100 inom den statligt ägda koncernen får sparken. Av dessa arbetar 56 på TV2 Radio som stängs redan 1 juli i år. Orsaken till sparprogrammet är otillfredsställande resultat 2007, nya kostnadskrävande aktiviteter och vikande intäkter årets första månader samt ett förväntat underskott 2008.

Ifråga om den rikstäckande radiokanalen TV 2 Radio finns en avsiktsförklaring om ett samarbete med SBS Broadcast Danmark A/S, som driver radiokanalerna The Voice och Radio City samt tv-kanalerna The Voice TV, Kanal 4 och Kanal 5. De två parterna undersöker möjligheterna om att skapa ett nytt gemensamt radiobolag vari TV 2 skall vara en minoritetsägare, som tillför vissa aktiviteter (nyheter) och sändningstillståndet (avgiften är 23 miljoner dkr per år), medan SBS finansierar driften och har det operativa ansvaret. En sådan modell kräver dock godkännande av Radio- och tv-nämnden och relevanta konkurrensmyndigheter. (Radionyt Danmark)

Kanal 24 blir Radio Norge

Med det nya namnet vill den nya ägaren SBS Radio lägga sig nära namnet på koncernens tv-kanal TVNorge. "Norge" används också av den ärkekonkurrent som också sänder rikstäckande *P4 Radio Hele Norge*. SBS Radio köpte i december 2007 radiobolaget av TV2 efter fyra års verksamhet. SBS beslut att lyssnarna skulle få bestämma programprofilen och under våren har Kanal 24 genomfört kampanjen «Norge bestemmer». 5.500 personer har besökt kanalens webbplats för att avge sina synpunkter på vilken sorts kanal man vill ha. Radio Norge, har en vid starten en marknadsandel på 3-4 %, och är åtskilligt mindre än konkurrenten P4. Radio Norge skall satsa på en stark och tydlig musikprofil och den lovar att ge lyssnarna fler och snabbare nyheter än någon annan rikstäckande radio-station. 06-19 blir det nyheter varje halvtimme. Förutom sin egen nyhetsredaktion har Radio Norge ett leverantörsavtal med både TV 2 och TVNorge i Norge liksom internationellt med huvudägaren ProSiebenSat.1. Som första gäst i studion hos nya Radio Norge sade kulturminister Trond Giske, bl.a. *Detta blir spennende. Radio Norge er landets nest største kommersielle radiokanal, så det blir selvsagt spennende å følge utviklingen. Jeg forventer at Radio Norge tar med det beste fra Kanal 24 og samtidig har debatter og nyheter i tillegg til god musikk.* (Kampanje)

Efter att SBS Radio tagit över radioverksamheterna från TV2 i Norge respektive Danmark har koncernen blivit en nordisk radiogigant. *Vi er veldig glade for at vi nå har riksdekkende kanaler i både Norge, Danmark og Finland, samtidig som vi har nesten riksdekkende i Sverige,* säger Eric Hansen i SBS Radio Danmark til Kampanje.

Kulturministern tror fortfarande på kommersiell radio

Den konservative kulturministern Brian Mikkelsen är optimistisk när det gäller den kommersiella radiobranschen trots ökad skepsis bl.a. från mediebyråerna. *Det er min klare opfattelse, at der er en fremtid for landsdækkende kommerciel radiodrift i Danmark. Det er korrekt, at der skal ske en øgning af det danske radioreklamemarked, så det kommer til at svare til niveauet i andre europæiske lande. Den konsulentrapport, der blev udarbejdet i 2007 viste, at de medie-bureauer, som konsulenterne havde talt med, ikke anså det for urealistisk, at radioreklamemarkedet kunne stige som forudsat.* Mikkelsen döljer inte att han önskar att en eventuellt kommande omplanering av FM-bandet skall ge plats för nya valmöjligheter för lyssnarna. Efter en omplanering vill ministern ha färre innehållskrav för de nya stationerna. (Radionyt)

Närradions organisation skriver till regeringen:

- en gemensam radiolag för all rundradio behövs
- kommersiell radio endast för PLR
- slopa riksförbudet, men med förbehåll mot kommersialisering
- pröva sändningsrätt enbart till paraplyorganisation istället för till producenter
- stöd via kommuner/landsting olämpligt
- staten bör stå för drift av sändare i varje närradioort

NRO har lämnat remissyttrande till kulturdepartementet angående RTVV:s rapport "Närradio och när-TV i fokus". NRO efterlyser en beskrivning av konsekvenser i och med att kontrollen av föreningsbildning och lokal förankring inte sker. Kommersiella eller enskilda individers intressen på några orter har lagt beslag på ortens närradioförening och i praktiken dess närradiofrekvens. Ett förslag är innan tillstånd ges till en förening att sända närradio ge ortens närradioförening eller kommunförvaltningen möjlighet att yttra sig. Det är viktigt att ta ett samlat grepp på alla former av rundradiosändningar i en gemensam lag. Skillnaden på ideell föreningsradio och

kommersiell radio måste vara tydliga för alla aktörer. NRO anser kommersiell radio ska vara förbehållet den privata lokalradion (PLR).

NRO menar att det finns skäl att slopa riksförbudet av föreningsskäl. Medlemmar finns utspridda mer geografisk än tidigare, föreningar är inte bundna till kommungränser. Men lagstiftningen får inte möjliggöra att ekonomiska och kommersiella intressen ges tillstånd att sända närradio. Det måste kunna säkerställas att sändningar över/från ett större område än den egna kommunen är av betydelse för den förening som sänder och dess verksamhet. Exempel på ideella verksamheter är folkrörelser, idéburna organisationer, nätverk och andra organisationer inom den s.k. tredje sektorn och non-profit-verksamhet.

NRO anser att tillståndshavarkretsen kan utökas ytterligare utöver trossamfund exempelvis KFUM. IOGT-NTO, politiska partier etc. Det finns nu skäl, bl.a. kommande digitalisering, som talar för att ordentligt utreda frågan om att gå från dagens tillståndshavarsystem till att ge en ort/station tillstånd istället. Sändningsrätten kan i framtiden ges till paraplyorganisationen istället för till producenterna.

Rapporten innehåller inte några konkreta förslag ang. närradions långsiktiga finansiering. NRO anser det direkt olämpligt att skjuta över ansvaret på kommuner och lands-ting eftersom det riskerar uppstå godtycke om vilka som ska få stöd och till vilka belopp. Av rättviseskäl förordar NRO att staten betalar drift/hyra av sändarna på resp. närradioorter. På så sätt ges närradion samma förutsättningar runt om i landet. Stödet bör fördelas av NRO till sina medlemmar.

Kraftig vinstökning för MTG Radio

MTG Radio gick med en vinst på 30 miljoner under första kvartalet 2008; en vinstökning på 375 procent sedan första kvartalet 2007, då vinsten blev 6 miljoner. Omsättningen steg samtidigt med 25 procent till 187 miljoner. MTG Radio är den del av MTG som ökar sin

vinst mest. Och bara MTG:s verksamhet i Central- och Östeuropa växer snabbare. MTG förklarar resultatet med "en stark försäljnings-tillväxt och ökade marknadsandelar både i Sverige och i Norge". (Radionytt)

En av de sista kommersiella lokalradiostationerna läggs ned

Uppsala Nya Tidning lägger ned sin lokala radiostation City 106,5 vid halvårsskiftet. Istället tar Lugna Favoriter över. UNT behåller sändningstillståndet i Uppsala. MTG Radio får ansvar för produktion av innehåll och reklamförsäljning, det senare i ett samarbete med UNT, som ska leverera lokala nyheter till Rix FM i Uppsala och senare också till Lugna Favoriter. *Uppsala är en mycket betydande marknad för oss och genom detta samarbete är jag övertygad om att vi även ökar det totala lyssnandet i regionen*, säger MTG Radios programdirektör Christer Modig. De flesta anställda på City 106,5 har erbjudits arbete på MTG Radio, men vd Johan Berg lämnar företaget.

Radiobranchen kritiserar statlig frekvensrapport

PLR behöver bättre frekvensseparation och högre effekter på FM-bandet

Den kommersiella radiobranchens intresseorganisation (RAB) har gett synpunkter på PTS rapport "Frekvensplanering FM-bandet". RAB finner bland annat PTS slutsatser och rekommendationer motsägelsefulla. Enligt Radio- och tv-lagen har de kommersiella tillståndsinnehavarna rätt att höras med god hörbarhet i hela det geografiska tillståndsområdet vilket inte är fallet. Dock saknas det än idag en klar definition av vad som menas med "god hörbarhet". RAB menar att det är svårt att motivera den i vissa fall grova övertäckningen av SR:s sändningar på grund av de höga effekterna. RAB ställer sig frågande till varför man på en och samma ort behöver höra samma program på upp till fyra olika frekvenser.

RAB håller med om att det enda alternativet för ökad hörbarhet och ökad konkurrens är en omplanering av FM-bandet. Däremot delar man inte slutsatsen att det bästa alternativet är det som utgår från den befintliga frekvensplanen. Att bibehålla ineffektiva frekvensplanen och däri tillskapa utrymme för ytterligare nät kommer vara en kostsam och väldigt kortsiktig lösning.

PTS rapport utgår från att SR:s frekvenser ska vara orörda. Varför? I uppdraget från regeringen står det nämligen att frekvenserna får påverkas, dock ska det vara i så liten utsträckning som möjligt. Om inte utbudet av kanaler ökar inom en snar framtid riske-

rar mediet att dö ut, eftersom lyssnarna söker sin mångfald på andra sätt. Därför måste hela branschen ställa sig bakom en omstrukturering, för SR, PLR och närradion.

Mot frågan om att göra investeringar i FM-bandet, hänvisar PTS ett antal gånger i rapporten till ett "förestående tekniskifte" och att "framtiden ter sig mer digital", och lämnar frågan där. Ingen av dagens tillgängliga digitala tekniker är tillräckligt mogen för en bred introduktion. RAB anser att de många hänvisningarna till digital teknik inte är relevanta när det gäller ett beslut om det analoga FM-nätet är värt att investera i.

Danmark har för två år sen påbörjat arbetet för en total omkoordinering av sin analoga frekvensplan trots att de kommit mycket längre när det gäller DAB än många andra länder. Detta motiveras med att från den dagen ett beslut fattas att aktivt börja avveckla det analoga FM-nätet kommer det dröja 10-15 år innan processen är avslutad. Beslutet om avveckling av det analoga nätet kommer inte diskuteras innan penetrationen av DAB-mottagare i hushållen når 50 %. Penetrationen av DAB-mottagare i svenska hushåll är ca 0,2%. Inga andra digitala alternativ finns idag, trots att SR har sen drygt ett år tillbaka haft tillstånd att testa även andra digitala sändningstekniker förutom DAB. Det krävs stora investeringar för att färdigställa DAB-nätet till den nivå som krävs för att SR ska komma upp i den täckningsgrad som efterfrågas i deras public service uppdrag.

Även om framtiden ter sig mer digital är det flera länder i Europa som överger den DAB teknik som använder sig av en gammaldags MP2-kodning. Vissa tittar mot DAB+ som använder en mer effektiv kodning (AAC+) men flertalet har redan börjat testa tekniker som innebär att man via det analoga FM-nätet sänder även digitalt. Fördelarna med dessa tekniker är att man använder redan befintliga FM-nät och enbart kompletterar med digital utrustning. Detta scenario gör övergången till en digital radiovärld mer effektiv och mindre märkbar för både konsumenter och radiobolag. För att dessa hybridtekniker skall kunna tas i bruk krävs en fullständig omkoordinering av såväl sändningsområden, sändningseffekter och frekvenser.

Med tanke på ovanstående håller RAB inte med PTS påstående att en fullständig omkoordinering av det analoga FM-nätet skulle vara en onödig, kostsam och tidskrävande åtgärd. PTS hävdar att en total omplanering skulle ge en effektvinst om det kan accepteras att kvaliteten i radiomottagningen försämras, framförallt genom minskade täckningsområden. Vidare skriver PTS att en sådan omplanering dock skulle kunna möjliggöra ytterligare sändningsmöjligheter. RAB ställer sig frågande till varför täckningsområdena skulle bli ännu mindre vid en total omkoordinering.

RAB vill att Kulturdepartementet begär in en rapport från RTVV gällande förändringar i de nu befintliga sändningsområdena för: 1) SR där övertäckning minskas 2) PLR där sändningsområdena utökas till att i största möjliga mån täcka länen med utgångspunkt från den största möjliga befolkningstäckningen och 3) Närradion där sändningsområdena täcker en kommun. RAB vill också att PTS gör en kompletterande rapport med utgångspunkt från RTVV:s rapport med bl.a. följande förutsättningar att med utgångspunkt från de två idag största PLR-nätverken skapar maximalt antal rikstäckande regionalt nedbrytbara nät med hjälp av befintliga frekvenser om så behövs. Vidare att PTS följer Radio- och tv-lagen och ger PLR tillräckliga sändningseffekter på huvudsändarna, för att dessa ska täcka hela det geografiska sändningsområdet.

RAB vill också att PTS ser till så att frekvensseparationen inom ett, samt närliggande sändningsområden är tillräcklig för att möjligheten för framtida digitala sändningar inom FM-bandet inte omöjliggörs. PTS skall också titta på möjligheten för användningen av cirkulär polarisation på sändare med effekter på mellan 1 och 10 KW. Detta för att förbättra penetrationen inomhus samt mottagningskvaliteten för mobila mottagare inom hela täckningsområdet. Läs hela RAB:s kommentar här: <http://www.rab.se>

MTG testade DAB-radio

MTG Radio har under två veckor testat digitalradio i Stockholm för kanalerna Rix FM och Lugna Favoriter. *Det har gått så där. DAB är uträknat och det har vi vetat sedan tidigare. Det ger plats för alltför få kanaler. Teracom ville att vi skulle sända för att visa att det går, säger programchefen Christer Modig på MTG Radio. Han tror dock fortfarande på en digital lösning. Det är en naturlig utveckling. Politikerna tillsätter olika utredningar men tekniken går snabbt framåt och vi kan inte sitta still. En digital plattform är dit vi vill nå, men fattas inga kloka och snabba beslut framöver så tror jag att webben kommer att ta över.* (Dagens Media)

Provsändningarna har skett över Teracoms regionala digitalradiosändare i Nacka. *Genom ett erbjudande testsändningar till programbolag som tidigare inte haft möjlighet att sända digitalt tror vi att det kommer fram nya uppslag, idéer och tankar inom svensk radio-industri. Under det här året kan det komma en rad politiska beslut som påverkar utvecklingen av digitalradion och inför det är extra viktigt att bygga erfarenheter och samla branschen för att kunna enas om framtidens radio,* säger

Lennart Ivarsson kommunikationsdirektör på Teracom.

Idag är det enbart SR som har permanent tillstånd att sända med digital teknik. Den nuvarande utsändningen av DAB täcker Stockholm, Göteborg, Malmö och Älvsbyn och når därmed ca 35 % av den svenska befolkningen. De ordinarie kanalerna som sänder i det digitala nätet är SR P1, SR Atlas, SR Bubbel, SR Klassiskt, SR Minnen, P3 Star och P7 Sisuradio.

Piratradioveteran vill sända 24 DAB-kanaler i Sverige

Det tyska bolaget Starwaves Broadcasting har ansökt om tillstånd för 24 nationella DAB-radiokanaler. *Vi vill ha större mångfald i Sveriges kommersiella radio och utmana SBS och MTG*, säger Roy Sandgren, delägare i Starwaves Broadcasting. DAB-radion för en något slumrande tillvaro i Sverige, men det avskräcker inte Sandgren och Starwaves Broadcasting. *Vi tror på radiomarknaden i Sverige eftersom det är så dåligt utbud i dag. Vi har sökt 24 nationella DAB-tillstånd och vi tror att vi då får omkring 25 procent av FM-lyssnarna på sikt, en procent per kanal*, säger Sandgren.

Om ansökan går igenom hoppas Sandgren ha verksamheten på banan den 1 januari 2010. *Vi ska ha olika format i varje kanal, allt från hårdrock till klassiskt. DAB-licenserna är gratis och det kostar ungefär 1 miljon i månaden att driva en kanal. Vi räknar med att gå i vinst inom tolv månader*, säger Sandgren som säger Starwaves är nystartat och dotterbolag till ett mediebolag som äger radio- och tv-stationer över hela världen. Entusiasten Sandgren har en lång radiohistoria bakom sig. Redan på 1950-talet var han engagerad i piratradiobåten Radio Syd. Sandgren äger radiofrekvensen 603 AM på Åland och har planer på att utveckla verksamheten där och börja sända digitala mellanvågssändningar. (Dagens Media)

Nästan var femte britt lyssnar nu på digitalradio

RAJAR:s senaste lyssnarundersökning för årets första kvartal visar att 27,3 % av befolkningen nu äger en digitalradio (DAB). 17,8 % av allt lyssnande är via en digital plattform varav lyssnandet via digitalradio (DAB) står för 10,8 procentenheter, radio i digital-TV står för 3,2 % och Webbradio står

för 2,1 %. Lyssnartiden (via DAB) ökade under perioden med 10 %. Under ett år har radiolyssnandet totalt ökat med 1 procent till 90 % av befolkningen. BBC fortsätter att dominera lyssnandet på rekordnivån 56,8 mot 41,1 % för de kommersiella kanalerna.

DRM-experiment i Alaska

Digital Aurora Radio Technologies i Delta Junction, har hos FCC ansökt om att över radiostationen med anropssignalen WE2XRH få sända DRM i delstaten på 5,7 och 9 MHz-banderna (kortvåg). Delta Junction ligger 200 km sydväst om Fairbanks. Alaska är en stor och glesbefolkad delstat och företaget vill nå hela befolkningen med en högkvalitativ radio på ett billigt sätt. Man kommer att sända med 10 kHz bandbredd, men en större bandbredd kan prövas. En viktig del är att testa hur mycket under 100 kW uteffekt man sända med för att bibehålla täckning av hela delstaten. En unik del av proven är att man kommer att använda äldre radarsändare tillverkade av Continental Electronics. De har visat sig kunna sända DRM med "excellent performance characteristics".

Danska DRM-sändningar

Danmarks Radio har börjat sända DRM-signaler över sin gamla långvågssändare i Kalundborg, på 243 kHz. Sändaren stängdes officiellt februari 2007 men är nu igång med digitala radiosignaler. Det är provsändningar med låga effekter 35 watt men man kan utöka till 100. Identifieras som "DR Radio Denmark". (Eteraktuellt)

Många nya FM-stationer på Nya Zeeland

Regeringen har utannonserat mer än 70 sändningstillstånd för FM för kommersiellt och icke-kommersiellt bruk. Regeringen har tidigare förbundit sig med sitt Broadcasting Programme of Action att stärka regional och community radio och fokus blir nu på att göra etern tillgänglig för lokalt ägda och lokalt drivna radiostationer.

Fördelningen av tillstånd per sändningsområde blir i första hand:

- en för lokalt kommersiellt bruk
 - en för lokalt icke-kommersiellt bruk
 - en andra licens för lokalt kommersiellt bruk
 - en licens som reserveras för bruk efter 2011
- 31 kommersiella lokala licenser kommer nu att säljas på ett bräde. Regeringen har omprövat reglerna och finansieringen av access radio

(närradio) och regional tv. Man menar att detta och de nya frekvenserna ökar lokalsamhällets möjlighet att involvera sig i radiomediet.

Militären i Turkiet vill ha egen rikstäckande radiostation

Generalstaben har sänt en formell ansökan till mediemyndigheten (RTUK) om att få starta en radiostation liknande sådana som meteorologer och polisen sätter upp och som skall informera allmänheten om kampen mot terrorismen, vissa av militärens aktiviteter och åtgärder vid naturkatastrofer. F.n. informerar militären via sin webbplats, men Internetanvändningen är liten på landsbygden. Genom radiostationen kan militären nå de mest avlägsna platserna i Turkiet. Om förslaget godkänns i parlamentet kommer generalstabens station sända på den statliga radio- och tv-företaget TRT:s frekvenser. (Today's Zaman)

annat

Hårdare tider för yttrandefriheten i Öst:

Pressfriheten i Ryssland minskas ytterligare

Miklos Haraszti, the OSCE:s representant för Mediafrihet har väddjat till talmännen för båda kamrarna i ryska parlamentet liksom utrikesminister Sergey Lavrov att stoppa den föreslagna ändringen av medielagen. Ändringen gör det möjligt för regeringen att varna och sedan stänga mediaföretag för påstått förtal. Haraszti påpekar att förslaget att förtal kan få bli skäl att stänga mediaföretag är oacceptabelt med hänsyn till internationell pressfrihetsstandard. Om detta blir lag kommer detta att ytterligare försvåra självständig rapportering av viktiga offentliga frågor säger han. Nyligen gjorda ändringar som bl.a. de i det s.k. extremist-paketet har redan fått restriktiva effekter.

Tillägget formuleras "distribution of knowingly false information insulting the honour and dignity of other persons or denigrating their reputation" och läggs till listan av aktiviteter som betraktas som "missbruk av mediefriheten". *Instead of decriminalizing defamation and libel and letting them be handled by the civil courts, the planned change goes further, and allows the Government to select media outlets for closure. This would be a clearly oppressive measure,*

open for arbitrary political misuse," säger Haraszti. (OSCE)

OSCE uppmanar Tjeckien att avkriminalisera yttrandefrihetsöverträdelser

Miklos Haraszti vid OSCE har också uppmanat medlemmar i det tjeckiska parlamentet att i arbetet med att reformera strafflagen avkriminalisera yttrandefrihetsöverträdelser så dessa istället uteslutande behandlas civilrättsligt. Haraszti menar att detta gör att parlamentet anpassar lagen till internationell standard ifråga om balansen mellan personlig frihet och yttrandefriheten. Den europeiska domstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg brukar döma ut fängelsestraff för pressöverträdelser eftersom det ses som en inte proportionell sanktion som skadar en fri samhällsdebatt. *In light of these clear norms, no European parliament should miss the opportunity to remove the old defamation regime, especially as it allows for convictions that are consistently overruled in the European Court of Human Rights,* säger Haraszti. (OSCE)

Statens kontroll över östeuropeisk radio och tv hårdnar

Som Public Access tidigare rapporterat är det problem i många östeuropeiska länder. Enligt en rapport från amerikanska Freedom House har dessa länder, varav ett flertal är EU-medlemmar, den största relativa försämringen av mediefrihet i världen. Orsaken är främst den faktiska politiseringen av public servicesektorn (som i flesta fall utgörs av den tidigare statskontrollerade radion och tv:n under kommunisttiden). Exempelvis sjunker Lettland från plats 19 till 22 på rankinglistan över mediefrihet. Slovenien från 20 till 22, Polen från 22 till 24 o.s.v.

Politiker betraktar dessa public serviceföretag som "sina" säger Marius Dragomir, som publicerat detaljerade rapporter om företagen i regionen. När EU-medlemskapet är säkert i hamn känner politiker att de kan exploatera maktens frukter mer fritt.

Som man skriver i The Economist 26 april: *Policised public broadcasting is a useful tool to manipulate the voters, especially when commercial television is run by friendly tycoons.*

Amerikaner inte intresserade av mer pressfrihet

Befolkningen i Argentina, Mexico, Egypten och Kina anser mer än amerikanerna att det är mycket viktigt att nyhetsmedia står fri från statskontroll. Undersökningen, som gjorts i 20 länder av *World Public Opinion.org* vid University of Maryland, visar att det finns ett starkt stöd för en fri press och motstånd mot statliga restriktioner ifråga om Internetanvändningen. Men i USA tycker man att medierna redan har tillräcklig frihet och många stödjer inte ytterligare skydd för pressen. En av fyra amerikaner säger att regeringen har skall ha rätt att förhindra media att publicera sådant som den kan bedöma hota den politiska stabiliteten. Var femte tycker dessutom att pressen skall ha färre friheter än idag.

Undersökningen visade att flertalet i sex muslimska länder och Ryssland också anser att det är viktigt med statskontrollen av media för att bibehålla den politiska stabiliteten. Endast 55 % av amerikanerna anser att det är viktigt för media att kunna fritt publicera utan statskontroll. I jämförelse med Argentina 70, Mexico 79, Egypten 64 och Kina 58 %.

(International Herald Tribune)

Ungdomar är medietrötta

Tillväxten för nya multimediatjänster bromsar kraftigt upp. De senaste åren har ungdomsgenerationens mediekonsumtion stökat till det för traditionella medier. Explosionen av tjänster som Facebook, YouTube och Messenger har fått också norska mediehus att satsa stort på liknande tjänster. Bekymmersamt har varit att de unga brukarna kombinerar flera plattformar samtidigt.

Nu visar nya siffror att ungdomarna verkar ha tröttnat. *Veksten til Facebook og andre nettsamfunn er mindre enn før, det er stagnasjon for ulovlig nedlasting av film og musikk, Microsoft bekrefter at Messenger-bruken synker og avansert mobilbruk står stille*, säger trendanalytikern Ole Petter Nyhaug i Synovate. Han menar att tillväxten stannar av för att det blivit för många plattformar och tjänster att förhålla sig till inom för kort tid. *Jeg tror ikke på en nedgang, men veksten stopper opp. Kanskje et par-tre år og så kommer en virkelig boom igjen*, säger Nyhaug. (Kampanje)

Alternativt filmhus flyttar till Södermalm

På Bergsundsstrand 39 vid Hornstull i röda korridorerna, bakom svarta dörrar, sitter medarbetare från Filmcentrum, Folkets Bio, Tempo dokumentärfestival, Cinemafrika, Filmcentrum Stockholm, Tidskriften Film & TV. *Vi hoppas att fler vill flytta hit* säger Mats Isfors, projekt-ledare på Filmcentrum. *Ett alternativt filmhus behövs för att filmare ska kunna göra film överhuvudtaget. Som filmare är det jättesvårt att få stöd i sin produktion och få sin film distribuerad. Vi hjälper filmare som annars inte skulle ha någonstans att ta vägen*, säger Isfors. Det var höjda hyror som drev bort filmgänget från de tidigare lokalerna i Gamla stan där man funnits sedan 1977.

(Södermalmsnytt)

slutord

En betraktelse om televisionen inför hänryckningens tid

Trenden är tydlig. Gränsen mellan det offentliga och det privata blir diffusare ju mer privatliv som exponeras i medierna. Spärrarna klickar. När människor utan eftertanke fläker ut kropp och själ i dokusåpor, förnedrings-tv eller i pinsamt nakna bloggar blottläggs hjärtskärande rop av ensamhet - alternativt iskall ekonomisk beräkning (i värsta fall en blandning av båda). Effekten kan bli att avstånd och ensamhet i stället ökar, med närhet och förtrolighet som pris.

När nu SVT tagit det obegripliga beslutet att sända ett okänt, mördat barns begravning inställer sig en rad frågor ur samma källa av olust. Och detta hos tv-tittare som SVT tror sig fresta. Det intressanta här är att så många vanliga tittare denna gång har hört alla varningsklockor klämta, medan professionella journalister slagit dövörat till. I det här fallet hade det räckt med en funderare över den press-etiska regeln som säger att man inte ska lämna ut människor i chock - även om de själva vill det.

Mord är förfärligt. Men vi kan inte uppriktigt sörja döda som vi aldrig känt, och även om vi upprörs behöver vi inte se hur anhöriga bryter ihop för att kunna leva oss in. Englas direkt-sända begravning är ett övertramp taget av ett public service-bolag som förefaller ha tappat kritiskt tänkande, magkänsla samt sitt lilla häfte med pressetiska regler, skriver bland annat Maria Ripenberg i sin ledare i Uppsala Nya Tidning. (Texten är förkortad)